

LÆSEVÆRKSTEDET

Special-pædagogisk forlag

OPGAVER TIL

Jeg siger op

NAVN: _____

OPGAVER SOM KAN LAVES FÆLLES I KLASSEN

Før I læser romanen

Kig på bogens forside og bagside og kapitel-overskrifter.

Hvad tror I, den handler om?

Lav en brainstorm med alle de ord, I kender om arbejdsforhold

(f.eks. løn, arbejdstid, overarbejde m.m.).

Snak i grupper om jeres egne erfaringer med arbejdsforhold. Brug ordene på tavlen.

Efter I har læst romanen

Diskussion i grupper

- 1) Milena er irriteret over Jakubs lektiecafé. Men Michail synes, det er en god idé. Hvad synes I?
- 2) Michail læser i »Ditte Menneskebarn« om, hvordan det var at være fattig i Danmark før i tiden. Hvordan var det at være fattig i jeres lande for 100 år siden? Er der fattige nu?
- 3) Går I på biblioteket? Hvorfor/Hvorfor ikke?
- 4) »Velfærden er ikke nogen selvfølge«, siger Svend (side 48). Hvad mener han med det?
- 5) Michail og Justynas mand diskuterer »social dumping« (side 58 og 59). Hvad er »social dumping«?
- 6) Hvad mener Michail med, at der også var social dumping før i tiden (side 59)?
- 7) Kan I forstå, at Milena siger op?

Dine favoritter (*Cooperative Learning-strukturen»Dine favoritter«*)

Lav grupper på fire-fem personer. Personerne hedder »Person 1«, »Person 2« osv.

Hver person får et kort med disse fire spørgsmål:

<p><i>Hvem kan du bedst lide i romanen? Hvorfor?</i></p>	<p><i>Hvem kan du dårligst lide i romanen? Hvorfor?</i></p>
<p><i>Hvornår på dagen kan du bedst lide at læse?</i></p>	<p><i>Hvilken bog er den bedste, du nogensinde har læst?</i></p>

»Person 1« rejser sig op for at blive interviewet. »Person 2« stiller et spørgsmål fra kortet. Når »Person 1« har svaret, stiller »Person 3« et spørgsmål, som »Person 1« besvarer, osv. Man vælger selv, hvilket spørgsmål fra kortet, man vil stille.

Sæt tid på, f.eks. 2 minutter pr. interview.

Når tiden er gået, rejser »Person 2« sig op for at blive interviewet - fortsætter til alle i gruppen er blevet interviewet.

CL-Planche (*Cooperative Learning-strukturen »Ekspert-karrusel«*)**Hvordan går det med den lille familie, efter at Milena har sagt op?**

Del klassen op i f.eks. 3 grupper med 3 personer eller 4 grupper med 4 personer. Grupperne laver en historie om, hvordan det går med den lille familie, efter at Milena har sagt op. De illustrerer historien med ord og tegninger på en planche.

Hæng alle plancher op i klassen. Lav nye grupper, sådan at ingen er i gruppe med en person, de var i gruppe med før. (Hvis det ikke kan gå op, må to kursister fra den gamle gruppe være i samme nye gruppe og fortælle sammen.)

Grupperne stiller sig ved hver en planche. Den person i gruppen, som har været med til at lave planchen, fortæller historien til resten af gruppen. Bagefter roterer grupperne til næste planche, indtil alle grupper har været ved alle plancher.

NB! – Husk at sige »Tak! Du fortalte supergodt« til den kursist, som har fortalt en historie.

Præsentation: En løgnehistorie

Fortæl tre små historier om arbejdsforhold (i Danmark eller dit hjemland, evt. din ægtefælles eller forældres arbejde.

To historier er sande. Én historie er usand/fiktiv.

De andre kursister skal stemme på dén historie, de tror, er fiktiv. Til sidst tæller du stemmerne op.

Debat-panel

Påstand: Det er forkert af Milena at sige op.

Del klassen op i to grupper. Den ene gruppe skal være enig i påstanden ovenfor. Den anden gruppe skal være uenig. – Læreren bestemmer, hvilken gruppe, der skal være enig, og hvilken gruppe, der skal være uenig.

Snak om argumenter for jeres mening. Tag noter – så I kan huske dem. Brug gerne eksempler fra lignende situationer, I kender.

Bagefter udpeges en ordstyrer og en dommer.

De to grupper sidder på række overfor hinanden – som om det var en debat i TV. De diskuterer i 5-10 minutter.

NB! - Brug udtryk som: jeg er enig - jeg er uenig - jeg synes - jeg mener - jeg kan godt forstå, hvad du mener, men....

Efter debatten siger dommeren, hvilken gruppe der vandt debatten. Dommeren skal både vurdere gruppernes argumenter og deres evne til at lytte til andre og svare på deres argumenter.

Endnu en CL-Planche

Fortæl gademusikantens historie

Michail ser en gademusikant foran supermarkedet (side 50). Fortæl musikantens historie (hvor kommer han fra, hvad hedder han, hvor gammel er han, har han familie, hvordan var hans liv i hjemlandet, hvorfor er han i Danmark, hvorfor spiller han udenfor supermarkedet m.m.).

Løn og arbejdsforhold

Tjek hvad du ved om løn og arbejdsforhold i Danmark

Mange lande har en lov om mindsteløn. Er der en lov om mindsteløn i Danmark?

Hvad er omsorgsdage?

Hvem har ret til omsorgsdage?

Hvad er feriefridage?

Hvem har ret til feriefridage?

Hvor mange ugers ferie har man ret til?

Får man løn, mens man holder ferie?

Får man løn, når man er syg?

Har alle ret til at holde fri på barnets 1. sygedag?

Hvor lang barsel har man?

Får man løn under barsel?

Her kan du få svar på spørgsmålene om løn og arbejdsforhold

Overenskomst

Overenskomst er en aftale mellem arbejdsgiverforeninger og fagforeninger om løn- og arbejdsforhold. De fleste lønmodtagerne i Danmark arbejder under en overenskomst. Alle har krav på en ansættelseskontrakt – også hvis man ikke arbejder under en overenskomst.

Løn

Der er ikke nogen lov om mindsteløn i Danmark. Men hvis man arbejder under en overenskomst, er mindstelønnen aftalt der.

Sygdø

Man får løn under sygdom, hvis det står i overenskomsten eller i ansættelseskontrakten. Dog skal man have arbejdet i 8 uger.

Hvis man ikke får løn, når man er syg, kan man almindeligvis få sygedagpenge.

Ferie

Alle har ret til 5 ugers ferie med løn eller feriepenge. Men der er et optjeningsår.

6. ferieuge – (det samme som: Feriefri

Man har kun ret til 6. ferieuge, hvis det står i overenskomsten eller i ansættelseskontrakten.

Barnets 1. sygedag

En af forældrene kan have ret til at tage fri på barnets 1. sygedag. Man har ret til fri og får også løn, hvis det står i overenskomsten eller i ansættelseskontrakten. I nogle overenskomster og ansættelseskontrakter har man desuden ret til at tage fri med løn på barnets 2. sygedag.

Omsorgsdage

Omsorgsdage er to dage om året, hvor man med fuld løn kan holde fri sammen med sit barn. Det gælder til og med det år, hvor barnet fylder 7 år. Man har kun ret til omsorgsdage, hvis det står i overenskomsten eller i ansættelseskontrakten.

Barsel

Forældre har ret til i alt 52 ugers barsel. Moren skal holde 2 af ugerne, og forældrene må selv fordele 32 af ugerne imellem sig. Man får løn under barsel, hvis det står i overenskomsten eller ansættelseskontrakten. Hvis det ikke står i overenskomsten eller i ansættelseskontrakten, kan man få barselsdagpenge.

Overarbejde

Der er forskellige regler for overarbejde. De står i overenskomsten. Hvis man ikke arbejder under en overenskomst, skal regler for overarbejde stå i ansættelseskontrakten.

11 timers regel

Alle har almindeligvis ret til 11 timers sammenhængende hvile i løbet af et døgn.

Opsigelse

Opsigelsesvarsel står i overenskomsten. Hvis man ikke arbejder under en overenskomst, skal opsigelsesvarsel stå i ansættelseskontrakten.

På 3F's Facebookside under »videoer« kan I se videoen »Hvad er en overenskomst?«, som på en nem og sjov måde forklarer det vigtigste om overenskomster.

Gruppe-opgave

Lav fire grupper. Hver gruppe arbejder med ét af disse fire emne-områder:

- 1) Overenskomst – Løn
- 2) Sygdom – Ferie – 6. ferieuge
- 3) Barnets 1. sygedag – Omsorgsdage – Barsel
- 4) Overarbejde – 11 timers regel – Opsigelse

Læs den korte information ovenfor. Søg eventuelt mere information på nettet. Præsenter i klassen.

Par-samtale om løn og arbejdsforhold

Får du løn, hvis du er syg?

Fik du løn, hvis du var syg i dit hjemland?

Har du ret til omsorgsdage?

Havde du ret til omsorgsdage i dit hjemland?

Har du en 6. ferieuge?

Hvor mange ugers ferie havde du i dit hjemland?

Får du løn under barsel?

Fik du løn under barsel i dit hjemland?

Er der en lov om mindsteløn i dit hjemland?

OPGAVER SOM KAN LAVES ALENE**Sammenhæng**

Læs de næste fire tekster.

I hver tekst er der en sætning, som ikke passer.

Streg den forkerte sætning ud.

TEKST 1

Milena gør rent hos advokaterne. Hun har travlt. Hun fejer og vasker gulve. Hun tørrer borde, stole og vindueskarme af. Hun læser avis. Hun støvsuger tæpperne. Hun gør rent på toiletterne. Hun pakker sine ting sammen. Hun sætter alarmerne til og låser døren.

TEKST 2

Michail besøger sin gamle ven, Svend. Svend har lige haft hjemmehjælper. Der er fint i hans lejlighed. Svend går ud i køkkenet og henter to øl til dem. Han spørger, hvordan det går med Michails familie. Han griner og fortæller vittigheder. Michail siger, at Milena ikke er så glad for sit arbejde. Svend fortæller om Danmark i gamle dage. Han siger, at Michail skal læse Martin Andersen Nexø.

TEKST 3

Milena har bagt en kage, fordi hun skal have besøg af sin veninde Justyna. Justyna kommer. Hun fortæller om sit nye arbejde. Der er bedre løn og bedre arbejdsforhold end i det arbejde, hun havde før. Hun er træt af sit nye arbejde. Hun får løn, når hun er syg, og seks ugers ferie. Hun kan også få omsorgsdage og barnets 1. sygedag. Justyna går. Milena er træt og trist.

TEKST 4

Milena er på arbejde. Mobiltelefonen ringer. Det er hendes chef. Chefen spørger, om Milena kan gøre rent på toiletterne i supermarkedet. Milena har ikke lyst til det. Hun synes, at hun allerede arbejder meget. Hun siger, at hun er nødt til at tænke over det. »OK, så ringer jeg senere,« siger chefen. Hun har en rød kjole på. Hun lyder sur.

Sammenhæng

Læs de fire tekster nedenfor. Gør dem bedre ved at indsætte nogle af disse ord:

bagefter – derefter – så – senere - lidt efter - først – til sidst

Du bestemmer selv hvilke af ordene, du vil bruge, og hvor mange. Husk inversion.

TEKST 1

Milena gør rent hos advokaterne. Hun har travlt. Hun fejer og vasker gulve. Hun tørrer borde, stole og vindueskarme af. Hun støvsuger tæpperne. Hun gør rent på toiletterne. Hun pakker sine ting sammen. Hun sætter alarmen til og låser døren.

TEKST 2

Michail besøger sin gamle ven, Svend. Svend har lige haft hjemmehjælper. Der er fint i hans lejlighed. Svend går ud i køkkenet og henter to øl til dem. Han spørger, hvordan det går med Michails familie. Michail siger, at Milena ikke er så glad for sit arbejde. Svend fortæller om Danmark i gamle dage. Han siger, at Michail skal læse Martin Andersen Nexø.

TEKST 3

Milena har bagt en kage, fordi hun skal have besøg af sin veninde Justyna. Justyna kommer. Hun fortæller om sit nye arbejde. Der er bedre løn og bedre arbejdsforhold end i det arbejde, hun havde før. Hun fortæller, at hun får løn, når hun er syg, og seks ugers ferie. Hun kan også få omsorgsdage og barnets 1. sygedag. Justyna går. Milena er træt og trist.

